

د افغانستان د جمهوري دولت رسمي خپرونه

رسمي جريده

مقررات بورسها و تحصيلات عالي در خارج

فوق العاده گنه

پرله پسي لمبر (۳۰۷)

نيټه : چهار شنبه د ۱۳۵۴ كال د چنگاښ د مياشتي (۱۱)

د افغانستان د جمهوري دولت رسمي خپرونه

فرمان شماره ۴۶۸ مورخه ۱۳۵۴/۳/۲۹ مقام صدارت عظمی

بناغلي دوكتور عبدالمجيد وزير عدليه !

حضور رئيس دولت جمهوري افغانستان مراتب فيصله شماره (۱۰۰۳) جلسه تاريخي ۱۳۵۴/۳/۲۷ مجلس عالي وزراء را که به ملاحظه ورقه عرض شماره (۵۷) مورخ ۱۳۵۴/۱/۲۶ وزارت پلان راجع به مقررات بورسها و تحصيلات در خارج صادر گرديده منظور و به شماره (۶۲۸) مورخه ۵۴/۳/۲۸ ثبت گرديده است .

انضماماً کاپي مقررات مذکور بداخل چهل و پنج ماده که به مهر دار الانشاء رسیده به آن وزارت ارسال میشود تا در حصه نشر آن به جريده رسمي اقدام گردد .

داکتر محمد حسن شرق

مقررات بورسها و تحصیلات در خارج

فصل اول

عمومیات

ماده اول

نظر به تحولات و انکشافاتیکه در رشته های مختلف علوم و تکنالوژی و مخصوصاً در ساحات اقتصاد، زراعت صنایع ، معادن، اداره، تعلیم و تربیه، طب، صحت عامه، اطلاعات عامه و غیره وقتاً فوقتاً در جهان واقع میگردد ایجاب می نماید مامورین و محصلان افغانی بمنظور استحصال بهتر خدمت و سهمگیری موثر شان در انکشاف اقتصادی و اجتماعی جمهوریت افغانستان بر وفق انکشافات و تحولات عصر معلومات استعداد علمی و مسلکی شان را در رشته های مربوطه تقویه و تجدید نمایند.

برای بر آوردن این مأمول و به مقصد استفاده بهتر از بورس ها و فراهم آوری فرصت های تحصیل، تتبع، ستاژ و هر نوع توسعه معلومات در پرتو نظام نوین جمهوریت و هم به منظور انکشاف و تحکیم مناسبات فرهنگی، ایجاد تفاهم، تساند و همکاری های علمی و تخنیکی با دول متحابه و موسسات بین المللی در ورای موافقیت نامه های فرهنگی ، اقتصادی و تخنیکی یا به مصرف شخصی جوانان افغانی به خارج اعزام میگردد تا به فرهنگ و تکنالوژی دول دیگر آشنا گردیده با در نظر داشت ارزش ها و شئون ملی و مملکتی بتوانند در توسعه و انکشاف سالم اقتصادی و اجتماعی مملکت سهم بگیرند .

ماده دوم

اشخاصیکه تحت یکی از پروگرام های سکالرشپ یا فیلوشپ به خارج اعزام میگرددند محصل (بورسیه) شناخته شده و از نظر حقوق و وجایب تابع احکام این مقررات اند، می باشد.

محصلان مربوط به وزارت دفاع ملی و پولیس تابع مقررات جداگانه می باشد .

ماده سوم

هر نوع تحصیل، تتبع، ستاژ و توسعه معلوماتیکه در خارج برای افغانان از طرف دولت جمهوری افغانستان مهیا میگردد بورس نامیده شده و به طور عموم بدو نوع میباشد .

الف- سکالرشپ- سکالرشپ عبارت از تحصیلات عالی است برای محصلان افغانی به منظور اخذ دیپلوم مافوق بکلوریا، لیسانس و یا مراحل بالاتر از آن در یکی از پوهنتون ها و یا موسسات علمی خارج از مملکت .

تمویل مصارف سکالرشپ ها به یکی از اشکال ذیل صورت میگردد :

۱- در سكالرشپ خارجي تمام مصارف تحصيل به شمول كرايه رفت و آمد و يا يك قسمت عمده آن از طرف حكومات، موسسات خارجي ويا يكي از موسسات بين المللي تاديه ميگردد .

۲- در سكالرشپ داخلي تمام يا قسمت عمده مصارف تحصيل به شمول كرايه رفت و آمد از طرف حكومت افغانستان و يا موسسات غير حكومتي افغاني پرداخته ميشود .

ب- فيلوشپ- عبارت از استفاده از زمينه هاي توسعه معلومات تتبع و كسب تجارب عملي در علوم طبيعي و اجتماعي و تكنالوژي در موسسات خارجي و يا بين المللي است كه بمنظور آن تربيه بهتر و مجهز ساختن محصلان افغاني به انكشافات و مقتضيات عصر جهت استحصال بهتر خدمت مي باشد .

فيلوشپ شامل پروگرام هاي مشاهدوي، ستاژ، كورس هاي تربيوي تربيه داخل خدمت وساير انواع پروگرام هاي نظري و عملي ميباشد .

ماده چهارم

بورس هائيكه از طرف منابع كمك دهنده بدولت جمهوري افغانستان داده ميشود دو شكل دارد :

الف- بورسه هاي مقيد به پروژه :

عبارت از بورس هاي اند كه صرف در پروژه هاي تحت نظر و يا امداد تخنيكي و اقتصادي دول متحابه و يا موسسات بين المللي و يا تحت قرار داد توأميت و يا ساير موافقت نامه ها بمنظور تربيه و رسانيدن پرسونل افغاني اختصاص داده ميشود تا در آينده نيازمندي دولت از رهگذر قواي بشري مرفوع گردد .

ب- بورس هاي غير مقيد به پروژه :

عبارت از بورس هاي اند كه از طرف موسسات بين المللي و يا كشور هاي متحابه بدون قيد پروژه و يا به شكل آزاد وقتاً فوقتاً در رشته هاي متعدد به دولت جمهوري افغانستان داده ميشود .

فصل دوم

شرایط استفاده از بورس ها

ماده پنجم

مشخصات استفاده از بورس :

- الف- کاندید تبعه جمهوریت افغانستان بوده و تذکره تابعیت بدست داشته باشد .
- ب- تحت تعقیبات قانونی پولیس، څارنوالی و یا جلب محاکم نباشد .
- ج- در مورد خدمت عسکری کسانیکه به خارج اعزام می گردند شرایط آتی در نظر گرفته میشود :
- ۱- خدمت عسکری را سپری کرده و یا از آن مطابق قانون معاف شده باشد .
 - ۲- تعهد و قبولی معلمی را در عوض خدمت عسکری مطابق قانون داده و عملاً داخل خدمت گردیده باشد .
 - ۳- کاندیدانیکه با داشتن بکلوریا هنوز به سن عسکری نرسیده و یا محصلانیکه در دوره پوهنتون برای دوام تحصیل تاجیل گرفته اند می توانند از بورس ها استفاده نمایند .
- البته این نوع اشخاص بعد از عودت بوطن خدمت عسکری را سپری میکنند .
- ۴- اشخاصیکه مستحق بورس بوده و در همان سال به خدمت عسکری جلب نگردیده باشد جهت تحصیل به خارج اعزام شده میتواند .
 - ۵- اشخاصیکه تاجیل خدمت عسکری را به غیر از منظور تحصیل حاصل نموده باشند صرف از فیلوشپ های قصیرالمدت کمتر از یک سال استفاده کرده میتوانند .
- د- اقلأ دو سال در اداره که برایش بورس داده میشود کار نموده باشد .
- ه- در وظیفه محوله اهلیت، لیاقت، پابندی و حسن سلوک داشته باشد.
- و- حد اقل دارای دیپلوم بکلوریا و یا معادل آن باشد .
- ز- در صورتیکه شرایط و مشخصات پیشنهاد شده مقامات بورس دهنده ایجاب نماید کاندیدان پائینتر از بکلوریا نیز به بورس معرف شده می تواند .
- ح- دارای صحت کامل بوده و تصادیق صحی لازمه را ارائه کرده بتواند .

ط- لسان مملکت را که در آنجا به مقصد تحصیل ویا توسعه معلومات فرستاده میشود به طور کافی دانسته واز عهده امتحان بدر شده بتواند .

هرگاه آموختن لسان جزء پروگرام تحصیل کاندید در خارج باشد از امتحان آن صرف نظر میشود .

ی- بورس با رشته تحصیل ویا **وظیفه** موجوده کاندید ارتباط مستقیم داشته باشد .

ک- علاوه بر شرایط مذکره فوق در همه احوال شرایط و مشخصات پیشنهاد شده مراجع بورس دهنده برای استفاده از بورس در نظر گرفته میشود .

ماده ششم

اشخاصیکه تحت پروگرام سکالرشپ به منظوری تحصیلات عالی به خارج اعزام میگردند رشته تحصیل شان به اساس نیازمندی دولت و پروگرام های انکشافی مملکت تعیین میشود .

ماده هفتم

راجع به اشخاصیکه جهت تحصیل به خارج اعزام شده و یکی از مراحل تحصیل (لیسانس، ماستری ، یا دوکتورا) را در آنجا بمدت معین موفقانه ختم کرده باشند قبل از اعزام مجدد برای ادامه تحصیلات در خارج مراتب آتی در نظر گرفته میشود:

الف- قبل از تکمیل اقلا دو سال خدمت در دولت بورس جدید برای شان داده شده نمی تواند .

ب- اشخاصیکه طبق پروگرام معین برای فراگرفتن تحصیلات تحت پروگرام سکالرشپ یا فیلوشپ بخارج اعزام میگردند مکلف اند به مجرد ختم پروگرام بوطن مراجعت کنند تا اداره مربوطه از کار و تجارب شان استحصال خدمت نماید .

ماده هشتم

اشخاصیکه یک مرتبه را سکالرشپ استفاده کرده و موفق به گرفتن درجه علمی معینه نشده باشند بار دیگر از سکالرشپ استفاده کرده نمی توانند .

ماده نهم

بورس های مقید به پروژه صرف به اشخاصی داده می شود که لااقل مدت یکسال در پروژه موسسه مربوطه تحت نظر متخصصین ایفای خدمت نموده باشند .

ماده دهم

هیچ شخص نمی تواند اضافه از سه مراتبه از سکالرشپ استفاده کند .

ماده یازدهم

بورس های که بشکل رقابت آزاد باساس موافقتنامه بین مقامات افغانی و مراجع بورس دهنده به افغانستان داده میشود مراتب آتی در نظر گرفته شود :

الف- داوطلبان قبل از شامل شدن در امتحان موافقه اداره منسوبه را کتباً حاصل نمایند .

ب- سایر شرایط مندرج این فصل را تکمیل کنند

فصل سوم

حقوق و وجایب استفاده کنندگان از بورس

ماده دوازدهم

اشخاصیکه تحت پروگرام سکالرشپ بمقصد تحصیلات عالی و گرفتن درجه تحصیل بخارج اعزام میگرددند مستحق اخذ معاش ماموریت در وطن نمی گردند .

ماده سیزدهم

اشخاصیکه تحت یکی از پروگرام های فیلوشپ مقید یا غیر مقید به پروژه برای توسعه معلومات بخارج اعزام میگرددند مستحق اخذ معاش ماموریت صرف تا یکسال در داخل مملکت می باشند .

ماده چهاردهم

هرگاه شوهر و خانم هر دو با استفاده از دو بورس درعین وقت عازم خارج گردند هیچ یک مستحق اخذ معاش ماموریت در داخل نمی گردند .

ماده پانزدهم

اشخاصیکه تحت پروگرام سکالرشپ بمصرف کشور های خارجی یا موسسات بین المللی بخارج اعزام میگرددند مستحق مدد معاش نمی باشند .

ماده شانزدهم

اشخاصیکه مطابق این مقررات برای استفاده از بورس عازم خارج میشوند به هیچ وجه تغیر رشته داده نمی تواند در صورت تخلف بورس قطع و محصل بوطن احضار میگردد .

ماده هفدهم

اشخاصیکه از طرف یکی از دواير يا موسسات دولتي براي استفاده از بورس بخارج اعزام مي گردند مکلف اند بعد از عودت در همان اداره اولي و يا موسسه منسوبه داخل خدمت گردند .

ماده هجدهم

مدت تحصيل و يا کار های عملي استفاده کننده از بورس طبق شرایط آتي در قدم ماموريت او محاسبه ميشود :

الف- اشخاصیکه از طرف دواير حكومتي براي تحصيل و يا توسعه معلومات بخارج اعزام ميشوند ترفيعات رتبوي آنها بااساس اسناد تحصيلي و يا راپور موفقيت در پروگرام مرتبه معامله ميگردد .

ب- هرگاه اسناد تحصيلي استفاده کنندگان سکالرشپ يا راپور موفقيت در پروگرام مواصلت نکند ترفيع ايشان الي زمان مواصلت اسناد ملتوي ميمانند .

ج- اسناد تحصيلي در خارج از طرف کميته ارزيايي اسناد علمي پوهنتون محاسبه گرديده و مطابق قانون ترفيع و تقاعد مامورين معامله ميشود .

د- رتب علمي استادان پوهنتون بعد از تکميل دوره تحصيل به اساس مواد لايحه ترفيعات علمي محاسبه ميگردد .

ه- **معلمينیکه** بعد از تعهد قبولي شش ساله خدمت معلمي بعوض خدمت عسکري بعد از انفاذ اين مقررات جهت تحصيل اعزام ميگردند مدت تحصيل شان بدوره تعهد شان محسوب نگرديده مکلف اند که باقيمانده مدت تعهد خویش را بعد از ختم تحصيل تکميل نمايد .

و- معلمينیکه جهت اشتراک در کنفرانس ها و سيمينار های که از مدت چهار ونيم ماه اضافه تر نباشد بروند مدت متذکره به تعهد شش ساله شان محسوب ميگردد .

ماده نوزدهم

اشخاصیکه با استفاده از بورس بمصارف دولت، مصارف شخصي، مصارف کشورهاي خارجي و يا موسسات بين المللي اعزام خارج ميگردند مکلف به رعایت نکات آتي می باشند .

الف- حفظ شئونات و حيثيت ملي و ارزش های دولت جمهوری افغانستان .

ب- مراعات قوانین و مقررات دولت محل تحصيل و يا موسسه که در آن تحصيل میکند .

ماده بیستم

اشخاصیکه در مدت استفاده از بورس تشبث باعمال شنیع و مخالف قانون ورزند بورس شان قطع گردیده بوطن احضار و مطابق قانون تحت تعقیب عدلی قرار میگیرند .

فصل چهارم

طرزالعمل، توحید، انسجام و توزیع بورس ها

ماده بیست و یکم

سکالرشپ ها و فیلوشپ هائیکه توسط کشور های خارجی و موسسات بین المللی برای دولت جمهوری افغانستان تخصیص می یابد از طریق وزارت امور خارجه به وزارت پلان فرستاده میشود .

ماده بیست و دوم

وزارت پلان براساس پلان ها و پروگرام های انکشافی مملکت و نیازمندی دواير سهمیه بورس ها را برای هر یک از وزارت ها و موسسات دولتی تعیین و بمراجع مربوطه توزیع می نماید .

ماده بیست و سوم

وزارت ها و دواير دولتی پلان و پروگرام طویل المدت تربیه قوای بشری و پرسونل تخنیکی طرف نیاز خویش را طرح ودر شروع هر سال بوزارت پلان ارسال نمایند .

ماده بیست و چهارم

تصدی ها، بانک ها و موسسات خصوصی پروگرام تربیه پرسونل فنی و نیازمندی شان را به بورس ها خارجی به تصنیف رشته و سویه از طریق وزارت مربوطه به وزارت پلان ارسال نمایند .

ماده بیست و پنجم

بورس از طریق سفارت ها، موسسات خارجی یا بین المللی توسط تشبثات شخصی و خصوصی استحصال شده نمی تواند .

ماده بیست و ششم

شرایط مندرج فصل دوم این مقررات از سهمیه بورس های که برای شان داده میشود کاندیدان مستحق خود را بمنظور استفاده از سکالرشپ یا فیلوشپ از طریق ریاست پوهنتون به کمیته بورس ها معرفی مینمایند .

ماده بیست و هفتم

در صورتیکه سهمیه بورس یک اداره یا موسسه به تناسب کاندیدان حایز شرایط این مقررات محدود باشد اداره منسوبه کاندیدان مناسب را از طریق فیصله یک کمیته منتخبه و یا امتحان کانکور انتخاب و مراجع مربوطه معرفی نمایند .

ماده بیست و هشتم

ریاست پوهنتون قبل از آنکه کاندیدان دواير دولتی را جهت انتخاب نهائی به کمیته بورس ها معرفی کند مراتب آتی را تکمیل می نماید.

الف- تهیه نمرات و نتایج سه سال اخیر برای کاندیدان بکلوریا و نتایج دوره مکمل پوهنخی برای کاندیدان لیسانس .

ب- تهیه نقل مصدقه شهادتنامه یا دیپلوم کاندید .

ج- تدارک فورمه های مربوط به بورس .

د- تکمیل فورمه ها و اسناد صحی کاندید .

ه- کنترل و تصحیح فورمه ها و اسنادیکه توسط کاندیدان خانه پری میشود .

و- تفویض همه اسناد مربوط به کاندیدان به کمیته بورس ها .

ماده بیست و نهم

کمیته بورس ها () بمقصد استفاده بهتر بورس ها و تطبیق مواد این مقررات با در نظر داشت شرایط پیشنهاد شده مراجع بورس دهنده عندالزوم تشکیل جلسه میدهد متشکل از اشخاص ذیل است:

الف- رئیس تعاون اقتصادی و تخنیکی وزارت پلان بحیث رئیس .

ب- مدیر عمومی روابط فرهنگی وزارت امور خارجه و یا معاون آن .

ج- مدیر عمومی روابط فرهنگی ریاست پوهنتون بحیث عضو و منشی .

د- نماینده وزارت یا اداره منسوبه کاندیدان .

ماده سی ام

کمیته بورس ها استحقاق نهائی کاندیدان را برویت اسناد مربوطه و مواد این مقررات تثبیت و جهت طی مراحل بعدی بریاست پوهنتون اعاده مینماید .

ماده سی و یکم

ریاست پوهنتون فیصله کمیته بورس ها را به وزارت امور خارجه جهت معرفی کاندیدان بمراجع بورس دهنده اطلاع داده و هم از موضوع مراجع مربوطه و وزارت پلان را کتباً مطلع میسازد .

ماده سی و دوم

کاندیدان بعداز وصول موافقه مراجع بورس دهنده و تعیین تاریخ حرکت توسط ادارات منسوبه شان غرض اخذ پاسپورت به وزارت امور خارجه معرفی میگردند .

فصل پنجم

تحصیل بمصرف شخصی یا حکومت

ماده سی و سوم

در صورت میسر شدن بورس های خارجی در رشته های مورد نیاز میرم هیچ یک از مقامات افغانی محصلان را بمصرف دولت جهت تحصیل و یا توسعه معلومات بخارج اعزام کرده نمی تواند . اعزام کاندید بمصرف دولت صرف بمنظوری مجلس عالی وزراء صورت گرفته می تواند .

ماده سی و چهارم

در مواردیکه مصارف بورس از طرف مراجع بورس دهنده تمویل گردیده اما مصارف سفریه یکطرفه و یا دو طرفه و یا بعضی مصارف دیگر مربوط به آن بدوش مقامات افغانی باشد پرداخت این مصارف بااساس منظوری مقام صدارت عظمی اجراء شده میتواند.

ماده سی و پنجم

الف- اشخاصیکه بمنظور تحصیلات بمصرف شخصی عازم خارج میگردند تابع احکام فقرات الف، ب، ج ، و ح ماده پنجم این مقررات می باشد .

ب- حداقل فارغ التحصیل صنف (۱۲) باشد .

ماده سی و ششم

مراحل اعزام اشخاص بمنظور تحصیل در خارج حسب آتی می باشد :

الف- وصول موافقه مبنی بر قبول شدن از طرف موسسات تعلیمی در خارج .

ب- موافقه ولی حقیقی، اداره منسوبه و استیذان مقامات صالحه .

ج- تضمین بانکی معادل قیمت یکطرفه کرایه طیاره کشور محل تحصیل با افزایش سه ماهه مصارف تحصیل و اعاشه و اباته در آنجا

ماده سی و هفتم

انجام امور تحصیل و اعزام فارغان بکلوریا و یا بالاتر از آن توسط ریاست پوهنتون صورت می گیرد .

ماده سی و هشتم

مراحل اعزام اشخاص بمنظور تحصیل بمصرف شخصی در کشور های خارج از طریق ریاست پوهنتون و وزارت امور خارجه تکمیل میگردد .

ماده سی و نهم

وزارت امور خارجه به اشخاصیکه بمنظور تحصیل بخارج می روند پاسپورت مخصوص (محصلی) صادر مینماید .

ماده چهلم

انتقال پول تحصیل به اسعار خارجی و برای شاگردان بتناسب مصارف تحصیل در کشور های خارج طبق مقررات اسعاری و بانکی حکومت جمهوری افغانستان تنظیم میگردد .

فصل ششم

احکام متفرقه

ماده چهل و یکم

سفارت ها و نمایندگی های سیاسی افغانستان مکلف اند راپور تعلیمی محصلان افغانی را در خارج همه ساله تهیه و بریاست پوهنتون طور منظم ارسال بدارند .

ماده چهل و دوم

ریاست پوهنتون مکلف است برویت اسناد و راپور های ارسالی سفارت ها و نمایندگی های سیاسی افغانستان در خارج ریکارد تحصیلی محصلان را به تصنیف مملکت ، رشته مدت و درجه ترتیب و تنظیم نموده و ادارات مربوط را در اخیر هر سال تعلیمی از آن مطلع سازد .

ماده چهل و سوم

اشتراک در کنفرانس ها، سیمینارها سمپوزیم ها، جلسات گروپ کار که براساس ارتباط رشته تحصیل تجارب و وظایف موجوده بصوابدید مقامات صالحه صورت می گیرد تحت عنوان بورس نیامده شرایط مندرجه این مقررات بالای آنها قابل تطبیق نیست .

ماده چهل و چهارم

بانفاذ این مقررات لایحه سکالرشپ ها مصوبه سال ۱۳۴۶ فسخ و از اعتبار ساقط دانسته میشود .

ماده چهل و پنجم

احکام این مقررات بعد از نشر در جریده رسمی نافذ میگردد .